COMMISSARIS DOREMANS IN HET NAUW

Het was voor Andries Vroonen een droevige Kerstnacht. De jongeling zag bleek; de tranen hadden hun sporen nagelaten. Niemand kon in dit beeld van wanhoop de vroegere Vroonen herkennen.

Er werd op de deur geklopt en Deswert trad binnen.

— Komt ge me weer pijnigen met uw ondervragingen! riep Vroonen ruw.

— Zo kwaad niet, Andries...

— Ga heen... Siska is dood! En hoe het gebeurd is, het kan mij niet meer schelen. Ze is dood! jammerde hij. En ge moet mij niet meer lastig vallen met al uw vragen. Roei liever de bende uit!

— Hoor eens, Vroonen, ik heb iets vernomen. Misschien is het een loos gerucht, misschien is het de waarheid. We kunnen in elk geval maatregelen nemen. Deze avond zult ge bezoek krijgen van twee binders!

— Ik verwacht ze!

— Misschien komen ze vermomd, misschien dringen ze als dieven binnen!

— Laat ze komen!

— Handel nu niet in blinde woede. Ge moet ook wraakplannen kalm bespreken.

Vroonen verloor zijn onverschilligheid.

— Wat stelt ge voor, garde? vroeg hij.

— Ik zal hier een of twee gendarmen zenden, ze zullen echter in het geheim komen... als het donker is langs het achterdeurtje.

— En dan?

— Laten we hen liever doden!

— Neen, dat mag niet... tenzij in uiterste nood.

— We moeten de heren binders dus ontzien?

— Maar, Vroonen, hun straf zal nog groter zijn, als ze gevangen worden. Een kogel is een zachte dood!

— 't Is waar! Welnu, we zullen hen gevangen nemen. Dat zijn dan de beide eersten. Maar ik zal mij op de Pijpelheide wagen. Ik heb gezworen wraak te nemen!

Vroonen en Deswert maakten dus een plan op.

— En uw moeder? vroeg de laatste.

— Ik zal moeder bij een vriendin leiden. Het is beter dat ze niet thuis is.

— Goed.

Deswert vertrok en besloot 's namiddags nog eens naar de Pijpelheide te gaan.

— De commissaris heeft beloofd gendarmen uit Mechelen te ontbieden, om dat nest te zuiveren, sprak hij. En als ik dan alle inlichtingen heb, dan zal men mij prijzen en wellicht een beter postje geven dan gewoon veldwachter.

Deswert begaf zich naar de herberg « De Oude Ketel », waar enige dorpelingen bijeen waren.

In de hoek van de gelagzaal zat een vreemdeling, die allerlei inlichtingen over de streek gevraagd had.

Commissaris Doremans trad binnen.

— Goede morgen! groette hij. Ha! garde, al terug van uw ronde. Ik ben

HEC LEEMANS

BAKELANDT

42

DE DOOD VAN COVENT GARDEN

UITGEVERIJ J. WEITS N.V.

eens naar de Schaliënhoeve geweest. Er zijn gelukkig geen doden, maar de boer is deerlijk verbrand.

Doremans keek rond om te zien welke indruk zijn woorden wekten.

Hij gevoelde zich teleurgesteld. De dorpelingen schenen weinig aandacht te schenken aan de verklaring van de man, die meer de dochter van de koster met zijn liefdesverklaringen dan de beruchte rovers met zijn wapens achtervolgde.

— Dat nest zal gezuiverd worden, hernam de commissaris na een poos.

Niemand antwoordde.

— Of gelooft gij het niet? vroeg de ambtenaar driftig, zijn ogen van de een op de ander richtend. Ik zal maatregelen nemen, niet waar, Deswert?

De veldwachter knikte.

— Het rijk der binders is uit! snoefde Doremans. Ik zal gendarmen ontbieden... Ziet, de Heistenaren mogen zich gelukkig achten dat hun commissaris zeer goed de generaal te Mechelen kent en van hem een afdeling gendarmen krijgen zal.

— Het is dus een gunst, als de gendarmen, die toch de orde moeten handhaven, de rovers achtervolgen? vroeg een der dorpelingen.

— Ja, het is een gunst, want de gendarmen hebben heel veel last met de brigands, die zich tegen het Frans bestuur verzetten.

— Die doen toch zoveel kwaad niet als de rovers, riep een dorpeling.

— Ze zijn ook misdadigers... Maar we zullen daarover niet twisten. De Heistenaren mogen mij dankbaar zijn, want al zijn ze geen vurige Republikeinen, toch zullen er, dank aan mij, gendarmen komen, die onder mijn leiding de rovers zullen gevangen nemen. Cartouche's tijd is uit... die ellendige moordenaar zal op het schavot eindigen! Dat zeg ik, Willem Doremans, commissaris van Heist.

Zelfs veldwachter Deswert, een vurig Republikein, glimlachte. Hij kende Doremans veel bete¬! Doremans, die altijd aan zijn lieveke dacht op de Pijpelheide! Doremans tegenover Cartouche!

— Ik ben op de Beerselschrans geweest en nu weer op het Schaliënhof en ik heb getrild van hevige verontwaardiging. Toen ik Siska's lijk zag, zwoer ik een eind te maken aan al de wreedheid.

De vreemdeling, die in het hoekje zat en tot dusver aandachtig geluisterd had, vroeg thans:

— Citoyen-commissaris, meent ge werkelijk dat Cartouche een lafaard is?

— Ja, hij is een lafaard, die zich op de heide houdt en alleen 's nachts werken durft! In het openbaar waagt hij het niet zich te vertonen.

— Ik heb nochtans een wonderlijke geschiedenis gehoord, die bewijst, dat de roversbaas allesbehalve een lafaard is, hernam de vreemdeling.

— Wat hebt ge dan vernomen?

— Luister. Men zei mij, dat op zekere avond, het is nog niet lang geleden, de commissaris van Heist in zijn werkkamer zat.

— Mij, bedoelt ge?

— Ik heb vernomen, dat gij de commissaris zijt. Nu, ik herhaal u maar, wat ik zelf gehoord heb. De commissaris zat dus rustig in zijn kamer, toen er een bezoeker aangediend werd.

Doremans scheen niet op zijn gemak.

— Och! zwijg maar... in al die verhalen stel ik weinig belang. Het is oude wijvenpraat! riep hij gemelijk.

— Vertel voort mijnheer! klonk het.

— De commissaris liet de bezoeker binnen komen. Deze was een kloeke man. Hij sloot de deur, haalde een pistool te voorschijn en zei :

— Het zijn vervloekte leugens! tierde Doremans, die zeer bleek zag.

— Onderbreek me niet, dat is allesbehalve beleefd. De bezoeker zei: commissaris, ik heb vernomen, dat gij maatregelen wilt nemen tegen Cartouche. Welnu, ik ben Cartouche; mijn komst bewijst u, dat ik u niet vrees. Ik kom u zeggen, dat ge u kalm houden en ons met rust laten moet.

De commissaris was zo ontsteld, dat hij geen woord uitbrengen kon en de stoutmoedige Cartouche kalm liet vertrekken.

Als deze geschiedenis waar is, ben ik het niet met de citoyen eens, dat de roversbaas een lafaard is.

— Ge liegt! kreet Doremans.

— Ik vertel maar wat ik vernomen heb, merkte de vreemdeling op.

— Ge beledigt een ambtenaar der Republiek! Ik zal u vinden. Gij maakt u schuldig aan laster.

— Ik vraag u maar of deze geschiedenis waar is.

— Ge weet wel, dat ze van het begin tot het einde leugen is. Ge komt mij hier lasteren! Ha! Cartouche zou het wagen mij te komen beledigen in mijn huis. Citoyen, die veronderstelling is reeds een hoon op mij... en ook op de grote Republiek, die ik de eer heb te dienen! Cartouche, die lafaard, die moordenaar, die als een tijger rondsluipt in de duisternis, zou mij in mijn cabinet komen bezoeken! En ik zou hem laten gaan! Gij hebt een klein gedacht van mij, citoyen! Maar. ik zal u aanhouden en voor de rechtbank brengen. Ge zult dan nog getuige zijn van de aanhouding der rovers en van hun laffe aanvoerder.

— Dus ge beweert, dat mjn geschiedenis laster is? vroeg de vreemdeling.

— Ja, ellendige laster!

— Welnu, ik zeg, dat ze waarheid bevat!

De vreemdeling sprong op, greep Doremans bij de halsdoek, en riep driftig :

— Ik, Cartouche, ben bij u geweest! Ontken het nog eens, als ge durft. En herhaal nu, dat ik een lafaard ben.

Met de andere hand hield de roverskapitein — want hij was inderdaad de vreemdeling — een pistool op Deswert gericht.

Alle aanwezigen waren als versteend van schrik.

Cartouche was hier op klaarlichte dag in de herberg. Welk een stoutmoedigheid.

Doremans beefde als een riet.

— Laat mij gerust, ik bedoel geen kwaad, stamelde hij. Heb medelijden; heb ik u ooit gehinderd? Heb ik ooit gendarmen naar de Pijpelheide gezonden?

— Ben ik een lafaard? vroeg Cartouche met donderende stem.

— O! neen, neen!

— Ben ik op die avond in uw kamer geweest?

— Ja, ik beken het!

— De Heistenaren kunnen dus weten wie de lafaard is! hernam de brutale bandietenhoofdman, de commissaris van zich afstotend.

HEC LEEMANS

42

BAKELANDT

DE DODER VAN COVENT GARDEN

Standaard Uitgeverij

Doremans ontvluchtte snel de herberg.

Deswert had zich intussen van zijn schrik hersteld.

Plof... een zware fles kwam op de hand van Cartouche terecht.

De veldwachter had door een welgemikte worp de roverskapitein ontwapend. Inderdaad, het pistool viel op de vloer.

Maar bliksemsnel greep Cartouche een lang dolkmes. Hij stelde zich tegen de muur en riep:

— Pieter Deswert, gij zijt geen lafaard, deze eer geef ik u! Maar kom toch af, als ge durft!

De veldwachter plaatste zich kalm bij de deur en zei:

Cartouche, levend geraakt ge niet buiten. Ge durft veel, maar nu zijt ge toch in het net gelopen.

Plots traden twee mannen binnen. Het waren Soo De Coninck en Leon Schepens. Met een hevige stoot wierpen ze de veldwachter op de vloer.

Cartouche sprong naar de deur. Maar Deswert was onmiddellijk overeind en snelde de drie bandieten achterna.

De rovers verdwenen in de bossen achter de berg.

Pieter Deswert bleef teleurgesteld op de straat staan.

— Weer gemist! riep hij. Het zal een zware strijd worden, maar ik geef het niet op. Stoutmoedig zijn ze, doch ik sta mijn man.

Iedereen roemde de moed van de veldwachter en verwenste de lafheid van de snoevende commissaris, wiens dapperheid slechts in grote woorden en niets betekenende bedreigingen bestond.

Doremans zat bevend bij 's kosters dochter, de schone, maar trotse Bella!

— Wat is er gebeurd, Willem? had het meisje reeds zesmaal gevraagd.

Maar haar aanbidder kon nog geen woord uitbrengen. Hij veegde nog het angstzweet af, dat in grote druppelen op zijn voorhoofd parelde.

— Wat deed u zo schrikken? vroeg Bella.

Eindelijk kon de commissaris haar brandende nieuwsgierigheid bevredigen.

— Cartouche was in « Den Ouden Ketel », zei hij. Ik wilde hem aanhouden, maar kon niet. Er waren nog rovers aanwezig.

— Ge hebt dus in doodsgevaar verkeerd.

— Ja.

— O! ik beef bij die gedachte. Wat zou er van mij geworden, moest ge sterven?

En het meisje kuste de man, door wie ze in stand hoopte te stijgen en haar eerzucht te voldoen.

De liefkozingen brachten de ambtenaar der grote Republiek enigszns tot bedaren. Toch riep hij spijtig:

— Die Cartouche zal mijn ongeluk zijn!

— Houd u op een afstand, riep Bella zeer wijs, want ze wist wel dat moed niet tot de deugden van haar vriend behoorde.

— Ja, maar zolang hij met zijn vervloekte binders de streek onveilig maakt, kan ik niet op verhoging rekenen. Ik moet die bende uitroeien... maar hoe, hoe?

— Vraag de hulp van gendarmen!

— Ja, ik zal persoonlijk naar Mechelen gaan. Er moeten gendarmen komen en ik zal hen aanvoeren...

— Maar u van achter houden, niet waar? vroeg Bella op bezorgde toon.

— Ja, ja, lieve Bella, want daar ik altijd aan u denk, zal ik mijn leven niet in gevaar stellen.

Doremans besloot inderdaad zelf naar de generaal te Mechelen te gaan.

Cartouche en de twee Vlamingen stapten kalm naar de Pijpelheide, een omweg makend, om zo veilig mogelijk voort te wandelen.

— Ge zijt een felle kerel, zei de Coninck. Ik zal niet nalaten alles aan Bakelandt te vertellen.

— We zullen de burgers en het gerecht nog meer schrik aanjagen, verzekerde de kapitein. Deze avond keer ik naar Heist terug. We hebben daar nog een vijand, een zekere Vroonen, wiens verloofde gedood werd bij de aanval op een hoeve. En die kerel heeft gezworen ons te achtervolgen. Hij is een geduchte vijand, want hij hecht niet meer aan het leven. Doch we zullen hem uit de weg ruimen! Geen tegenstanders! We dulden ze niet!

— Zo spreekt Bakelandt ook, sprak Schepens.

— Er is dus werk! Nu, hoe meer hoe beter!

Cartouche was tevreden. Hij had een heldenfeit verricht en de mannen van Bakelandt zouden het aan hun hoofdman vertellen.

BAKELANDT

JAN VAN CONTICH
JOHAN VERDIJCK

DE BENDE VAN BAKELANDT

Deel I

ANTWERPEN
UITGEVERSFIRMA L. OPDEBEEK
1955